

KIRJAKE

2/2020

Tampereen Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen jäsenlehti



Nuoret liitossa
Syyskokous
Ruskaretkiä

s. 3
s. 4
s. 8

Tapahtumarikas vuosi pian takana eikä vain ainoastaan koronaepidemian vuoksi. Keväällä napsahdusti tulehtunut oikean jalan akillesjänteeni poikki ja 8 viikkoa oltiin suurin piirtein sohva selässä. Kun sitten hieman kuntoutuin ja pääsin takaisin töihin, ei kestänyt kun jokusen viikon töissä konkatessani, kun toisen jalan polvi alkoi oireilemaan. Tutkimuksissa kävi ilmi, että polvessa on rustovaurio, joka ei kaikesta hoidosta huolimatta meinaa millään asettua. Lääkäri kirjoitti sitten lähetteen tekonivelsairaala Coxaan. Coxasta on tullut postia ja arvioituun tarkastuskäyntiin vielä joku-nen kuukausi. Onneksi varaosia on kehitetty ihmisille. Mutta monien arvioiden mukaan olisin vielä liian nuori leikkaukseen, vaikka nyt sitä varaosaa tarvittaisiin, koska työvuosia on vielä edessäpäin kymmenkunta.

Painajainkerhon messumatka Drupa 2020 kirjapaino-alan suur tapahtumaan peruuntui koronaepidemian takia. Rahat lentolipuista palautui vasta lokakuun loppupuoliskolla. Messut järjestetään uudelleen huhtikuussa 2021, toki ne saatetaan vielä perua, koska koronavirus lähti taas kesän jälkeen leviämään kaikkialla.

Koronan vaikutus kaikkialla yhteiskuntaan on ollut merkittävä. Haittaa on maan hallitus kyennyt minimoimaan lisäämällä rajusti velanottoa, jotta on kyetty tukemaan yrityksiä ja niiden työntekijöitä, tällä on yritetty pitää rattaat pyörimässä.

Omalla työpaikallani epidemian alussa elintarvikekoteloiden kysyntä kasvoi, kun koululaiset jäivät kotiin etäopetukseen ja osa työntekijöistä myös joutuivat

Marko Lähtenmäki
puheenjohtaja



etätöihin kotiin. Kotitaloudet käyttivät enemmän pakattuja elintarvikkeita ja asiakkaamme täyttivät varastojaan. Nyt tätä kirjoittaessa kysyntä on hieman hiipunut ja yt-neuvottelut tu-ta perusteiden on käyty loppuun ja ensimmäinen lomautuspäivä jo takana. Tällä kertaa selvisimme lomautuksilla, jotka toteutetaan siten, että perjantait ovat lomautuspäiviä marraskuusta lopulta tuonne helmi-maaliskuulle.

Onneksi työmarkkinajärjestöt pääsivät heti koronaepidemian puhjettua sopuun väliaikaisesta laista yhteistoimintaneuvottelujen nopeuttamiseksi lomautuksista neuvotellessa, samalla sovittiin myös työttömyysturvalakiin väliaikaispykälä siten, että omavastuu aikaa ei aseteta, jos lomautus alkaa vuoden 2020 puolella. Joten työntekijä pääsee heti lomautuksen alettua ansiosidonnaisen piiriin, sikäli jos kuuluu työttömyyskassaan. Työssäolon minimiehtoa lyhennettiin 26 viikosta 13 viikkoon, joten useampi pääsee turvan piiriin.

Valoa tunnelin päässä. Koronavirusrokotteen kehittäminen on jo aika pitkällä, pikapuoliin voitaneen odottaa rokotteen valmistumista. Koska Suomeen rokote saadaan jää nähtäväksi. Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

Marko Lähtenmäki



KIRJAKE

Julkaisija: Tampereen Kirjatyöntekijäin Yhdistys ry
Satakunnankatu 19 C 24, 33210 Tampere
tkytampere.fi • kirjaltajat@gmail.com

Kirjoituksia ja valokuvia otetaan vastaan. Aineisto pyydetään lähettämään yhdistyksen toimistoon tai s.postilla: kirjaltajat@gmail.com

Osoitelähde: TKY:n jäsenrekisteri
Päätoimittaja: Marko Lähtenmäki
Toimitussihteeri ja taitto: Aki Kurvinen
Paino: Hermes Oy



Nuoret haluavat vaikuttaa, jos heille annetaan mahdollisuus siihen

Tredun Hepolamminkadun toimipisteessä on tällä hetkellä käynnissä edunvalvontakampanja, johon olemme saaneet uusia aktiivisia nuoria mukaan. Olen tällä hetkellä Teollisuusliitolla järjestäjäharjoittelijana ja tekemässä oppilaitosjärjestämistä vielä marraskuun loppuun asti. Harjoitteluni alkoi syyskuun alussa, jolloin tein paljon oppilaitostiedotuksia, joissa valittiin opiskelijaluottoja lähes jokaiselle luokalle. Luottohenkilöt toimivat luokan ja liiton välisenä yhteyshenkilönä. Aluksi pohdimme yhdessä opiskelijaluottojen kanssa, että mitä asioita haluaisimme parantaa koulun kampuksella ja edunvalvontakysymykseksi nousi käytävien ja taukotoilojen yleinen viihtyvyys. Loimme edunvalvontakyselyn, jonka avulla pystyimme tarkastelemaan, että onko aihe laajasti koettu koko kampuksella. Uudet aktiivit eri aloilta ovat lähteneet innokkaasti mukaan kierrättämään kyselyä sekä hankkimaan uusia jäseniä, vaikka osaa onkin jännittänyt epämurkuvuusalueelle hyppääminen. Kuitenkin jokaisen onnistuneen stepin jälkeen fiilikset ovat olleet iloisia ja helpottuneita. Huomasimme myös, että yhdessä toimiminen tuottaa enemmän tuloja ja vähentää painetta, kun mukana on taustatuiki ja tsemppaava ilmapiiri. Kyselyn jälkeen keräsimme tulokset yhteen ja nyt olemme keränneet vetoomukseen allekirjoituksia, jotta saamme mahdollisimman monen opiskelijan tämän taakse. Vetoomus luovute-

taan toimipistepäällikölle, jolta toivomme vastausta joulukuun puoleen väliin mennessä. Saa nähdä miten käy! Edunvalvontakampanja oppilaitoksessa antaa nuorille mahdollisuuden vaikuttaa asioihin sekä ymmärtää joukkovoiman ja yhteisen tekemisen merkityksen jo opiskeluaikana.

Marraskuussa myös järjestettiin muutaman ammattiosaston kanssa nuoris- sekä opiskelijajäsenille tapahtumat. Olimme nuorisojäsenten kanssa ajamassa kartingia ja Ratinan saunalla viettämässä iltaa. Tapahtumaan osallistui 12 nuorta eri ammattiosastoista. Opiskelijajäsenille suunnattuun tapahtumaan osallistui 13 tänä syksynä liittynyttä opiskelijajäsentä. Kävimme selvittämässä pakohuoneiden mystereitä, joista kaksi ryhmää pääsi ulos ajoissa. Jatkoimme illanviettoa TKY:n toimistolla pizzojen kera. Keskusteltiin yhteisesti liiton sisällä tapahtuvasta nuorisotoiminnasta eri asteilla ja pari opiskelijaa olivat kiinnostuneita nuorisovastaavan pestistä. Kyselin mielipiteitä illasta ja moni oli erittäin tyytyväinen ja halua tulla uudestaan vastaavanlaiseen tapahtumaan kuulemma löytyy.

Meillä on paljon potentiaalia nuorissa, kunhan heitä vain kysytään mukaan ja annetaan mahdollisuus vaikuttaa.

Fanni Miinalainen,
TKY:n nuorisovastaava



Syyskokous 22.11.2020

Jäsenkokoukseen oli kokoontunut parikymmentä jäsentä ja kutsusta vieraaksemme oli saapunut Teollisuusliiton puheenjohtaja Riku Aalto. Puheenjohtaja toivotti jäsenet ja vieraan tervetulleiksi TKY:n syyskokoukseen. Kokous oli oikein koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Hyväksyttiin kokouksen esityslista työjärjestykseksi ja valittiin kokousvirkailijat.

Ilmoitusasioissa oli joulukahvit toimistolla 9.12. klo 13 – 17 ja että Kirjakelehti ilmestyy Joulun mennessä kotiin jaettuna. Martti Höglund muistutti Kirjallisuuskerhon aloitteesta tehdä julkaisu ”Kirjatyöntekijäin korona-aika”. Johon toivotaan jäsenistöltä kirjoituksia. Ilmoitus laitetaan Kirjakelehteen ja julkaistaan oma julkaisu jos kirjoituksia tulee paljon, muutoin joku tai jotkut kirjoitukset voidaan julkaista Kirjake-lehdessä.

Päätettiin hallituksen toimikauden pituudeksi yksi vuosi ja vahvistettiin ehdokasasettelukokouksen esitykset.

Puheenjohtajaksi valittiin *Marko Lähteenmäki* ja hallitukseen 4 varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä (entiset jatkaa). Yhdistyksen toiminnan tarkastajina jatkaa myös aiemmat.

Hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2021. Päätettiin myös, että kokousta voidaan myös etäkokouksina esim. TEAM-kokouksina.

Päätettiin myös, että voimme tukea omia ay-henkisiä kuntavaaliehdokkaita kevään 2021 kuntavaaleissa.



Riku Aallon terveiset

Riku Aalto kiitti kutsusta yhdistyksemme syyskokoukseen. Riku kertoi aluksi omasta taustastaan, että on Tampereen poikia Kalkusta. 10-vuotiaana muuttanut Uuteenkaupunkiin. Autotehtaalle sitten töihin ja osallistui siellä ay-toimintaan. Ammattiosaston hallituksessa isänsä ja veljensä kanssa. Murikassa 3 kk kurssilla silloin kun Jukka Gustafsson oli siellä rehtorina.

Yliopistosta valmistui -95 hallintotieteiden maisteriksi. Metalliliiton eri tehtävissä Riku on toiminut, ensin jäsenrekisterivastaavana, sitten talouspäällikkönä ja nyt pitkään jo puheenjohtajana.

Mustamakkara edelleen maistuu Tampereen pojalle. Riku kertoi kun Teollisuusliitto ei kyennyt korona aikana järjestämään toimintaa ja koulutuksia kuten oli tarkoitus, niin liitto palauttaa ammattiosastoille kaksi miljoonaa euroa toimintaa varten, mikäli valtuusto sen suo ensiviikon kokouksessaan.

Työmarkkinajärjestöjen työllistämispaketti väänöistä kuultiin ja keskusteltiin. Riku vielä korosti, Teollisuusliiton kanta on, että eläkeputken (lisäpäivät) heikentämistä ei hyväksytä.

Paikallisen sopimisen selvitystyöryhmän päätöksiä odotellaan ensivuoden puolella. Käytiin vilkasta keskustelua paikallisesta sopimisesta.

Metsäteollisuuden ilmoituksesta irtautua työehtosopimustoiminnasta keskusteltiin pitkään, se hän koskettaa myös Teollisuusliittoa ja aika suurta määrää jäseniä. Työmarkkinahäiriöitä saattaa olla luvassa, jos metsäpatruunat eivät ota toisenlaista lähestymiskulmaa tuleviin sopimusasioihin.

Kun kokous saatiin päätökseen, taloudenhoitaja Sami Lahti jakoi paikalle tulleeille jäsenille Teollisuusliiton sukat ja lähdimme nauttimaan maukasta lounasta Ravintola Tampellaan.





Terveisiä murikasta

Vaikka korona on kovalla kädellä iskenyt liiton koulutuksiin, Murikassa järjestetään jäsenille kaikenmoista koulutusta. Skaala on todella leveä: liikunnallisista kursseista tietotekniikkaan asti. Ja nämä ovat kaikille meille TKY:n jäsenille avoinna.

Opiskelun ohessa on Murikassa muutakin aktiviteettiä. Ehkä halutuin paikka on hirsisauna Näsijärven rannalla. Puulämmitteisessä saunassa, Iso Hiisi, kylpee kerralla melkein 30 saunojaa, sähkölämmitteisessä Pikku Hiisissä noin 10 saunojaa. Löylyjen jälkeen voi pulahtaa Näsijärveen niin kesällä kuin myös talvellakin.

Sitten löytyy myös SPA-osasto, joka sijaitsee liikuntasalissa, sieltä löytyy poreammeet, saunat ja ulkoilmassa kylpytynnyrit eli paljut. Palju varsinkin tuntui hyvältä rentoutuspaikalta, varsinkin kun katseli hämärässä illassa tähtitaivasta.

Luonnossa voi liikkua rantaa kiertävällä polulla. Rannasta löytyy laavu ja makkaranpaisto paikka, joka tuli testattua. Frisbee golfrata kiertää alueella myös. Polkupyöriä voi lainata sekä soutuvenettä.

Jos illalla haluaa pitää hauskaa, kannattaa poiketa Mutteri-klubiin, siellä voi pelata biljardia, heittää tikkaa ja laulaa karaokea. Valomerkki tulee ajoissa, jaksaa aamulla nousta virkeenä oppitunnille.

Itse päätin hakea tietotekniikan täydennyskursseille, joka saatiin kasaan juuri ja juuri. Korona rajoitukset ovat tiukat opistolla. Niitä noudattaen meno oli turvallista. Kurssilla käytiin läpi Word, Excel ja Power Point. Opiskelijoita oli yhdeksän ympäri Suomea. Osa oli tullut juurikin töiden vähyiden takia, onhan se hyödyllistä näinkin käyttää aikaansa. Kyllähän sitä jotain taas vanhakin oppi, ja onneksi vierustoverilta sai tukea välillä.



Aamupalat ja ruuat ovat aivan huipputasoa, niissä ei ollut mitään valittamista. Tekevät siellä itse keittiössä ruuat. Huomioon on otettu kasvissyöjät myös. Kämpät on yleensä 2 hengen huoneita paitsi nyt korona-aikana vain 1hengen. Televisio löytyy myös.

Jokainen voi hakea haluamalleen kurssille, vaikka se olisi palkatonta, käytännössä huomasi, että sain ainakin saman mitä olisi ollut töissä. Tuki koostuu meidän liiton kurssipäivärahasta 41,05€ ja kurssistipendistä 36,98 € etuus on verotonta tuloa. Ja vielä lisäksi TKY maksaa 20€/päivä tukea. Rahat tuli tilille todella nopeasti. Myös matkat korvataan. Ensi vuonna, jos ja kun korona helpottaa, anokaa kursseille hyvät TKY:n jäsenet.

Tomi Minetti
Pääluottamusmies



Riisinrietas-reitin
varrelta Riisitunturilla

Ruskaretkiä

Viikot 38-39 / 2020

Vielä vuosi sitten puolisoni kanssa suositettiin noin viikon vaelluksia rinkan ja teltan kanssa maastossa yöpyen. Nyt päätettiin, että jatkossa voi olla hyvä tyytyä päiväretkiin kevyemmällä kantamuksella kiinteästä majoituspai- kasta käsin. Päivittäiseltä 15-20 km:n patikalta on mukava palata ”illaksi kotiin”, mökille saunomaan ja lakanoihin nukkumaan. Näin pääsee näkemään erilaisia kohteita, joista seuraavassa kerron muu- tamista.

Kuusamo

Rukalta vuokrattuun mökkiin saavuttiin pitkän ajomatkan päätteeksi illansuussa.

Heti seuraavana aamuna lähdettiin summassa patikoimaan ja päädyttiin Pyhän Jyssäys -nimi- selle kierrokselle, joka nousi Pyhävaaran huipulle. Sekä maaruska että ruska puissa tarjosivat heti parastaan! Rinteet loistivat eri punaisen sävyis- sä lähinnä Riekonmarjan ja Mustikan ansiosta, ja puissa vaihteli monenkirjavat sävyt punaisen,

oranssin, keltaisen ym. sävyisinä lehtivihreän an- taessa pikkuhiljaa periksi. Muita reittejä mukaillen palailtiin sitten takaisin mökille.

Iltaisin suunnittelimme aina hiukan seuraa- van päivän kohdetta ja reittejä, säävarauksella. Lähiretkiä mökiltä saattoi tehdä useaan paikkaan, esimerkiksi Juhannuskalliolle sekä ympäröiville vaaroille. Muun muassa mieleenpainuva patikka suuntautui Valtavaaran huipulle, joka on Pohjois Pohjanmaan korkein kohta (492m). Sinne johti astetta kivisempi rengasreitti, mutta maisemat palkitsivat vaivan. Aivan huipulla kallioon haka- tut portaat johtavat päivätuvalle (entinen palo- vartijan tupa, joka nykyisin palvelee retkeilijöitä). Tämä kohde sijaitsee karhunkierroksen varrella, eli oli meille tuttu jo ennestään, ja on yksi reitin loppuosan kolmesta ylitettävästä huipusta en- nen Rukalle saapumista. Muut ovat Konttainen ja tietty itse Rukatunturi.

Osa retkikohteista oli sen verran pidemmällä, että oli ajettava autolla lähemmäksi lähtöpisteitä. Esimerkiksi ajoimme Oulangan luontokeskukselle, jossa sijaitsee upea putous, Kiutaköngäs, komeine

tiilenpunaisine kallioseinämineen. Sieltä lähdimme Oulangan kansallispuistoon ikään kuin verestämään muistoja ensimmäiseltä yhteiseltä vaellukseltamme (v. 2001 Iso Karhunkierros) patikoimalla koko päivän pitkin hienoa Oulankajoen vartta aina uudelle Ansakämpälle asti. Ja takaisin. Jalkatyön ja silmänruoan lisäksi tarvitaan tietty aina hyvät eväät matkaan, niin tälläkin kertaa! Aurinkoinen päivä kruunasi retkemme.

Posio

Yhtenä päivänä päätimme suunnata Posiolle Riisitunturin kansallispuistoon ihastelemaan luonnonkaunista Riisitunturia ympäröivine soineen. Autolla taas matkaan. Parkkipaikasta meinasi tulla pienoinen ongelma kun emme olleet ainoita paikalle haluavia. Auto piti jättää noin kahden kilometrin päähän parkkipaikasta; kapean hiekkatien varteen oli jätetty autoja perätysten kilometrien matkalle! Uusi laajennus parkkipaikkaan näytti kyllä olevan jo



*Oulankajoen vartta ihailemassa.
Karhunkierros kulkee tästä ohi.*

Pitkospuut suon yli, tyypillinen tunturisuo maisema



rakenteilla mikä helpottanee tilannetta tulevana vuosina. Kuitenkin jollainlailla kaikki kansa katosi tunturin maisemaan, niin ettei reiteillä ollut minkäänlaista ruuhkaa. Toisin kuin vaikkapa Kuusamossa Pienen Karhunkierroksen varrella! Kuulimme nuotiopaikalla muilta patikoijilta, että siellä oli ollut esim. Myllykosken riippusillalle jopa puolen tunnin jonotus, että pääsi kosken yli jatkamaan reittiä. Riisin Rääpäsy -reitti tarjoaa helpon tavan nousta tunturiin ja ihastella maisemia vaikkapa pienten lastenkin kanssa. Me jatkoimme vielä Riisin Rietasta ja muita polkuja kun sää edelleen kovasti suosi ruskaretkiämme.

Retkipaikka-blogista bongattiin tietoa Pähkänäkallion jyrkänteestä ja sen lähellä sijaitsevasta merkkeamattomasta ja nimettömästä Saaripuron putouksesta, jonka päätimme löytää. Joten taas autolla liikkeelle, hiekkatietä Pähkänäkallion tien päässä olevalle parkkipaikalle, josta ei enää ollut kuin muutaman kilometri Kitka-joen varteen Kahlaamon seutuville. Nyt sattui kohdalle sateinen päivä, mutta se ei menoa paljoa hai-

tannut, koska aina "varusteet sään mukaan"! Suuntasimme Jussin kämpän suuntaan, ja ihan loppumatkan suunnistimme putouksen pauhujen opastamina, ja siinähan se 20m korkea köngäs lopulta eteemme avautuikin. Keväällä se lienee vuolaimmillaan, mutta kyllä nytkin oli näkemisen arvoinen. Sitten palattiin takaisinpäin nauttimaan korkealta Pähkänäkalliolta avautuvista Kitkajoki-maisemista, joita on luonnehdittu yhdeksi Suomen kauneimmista. Kohtuullisen kosteissa olosuhteissa takaisin autolle ja mökille kuivattelemaan varusteita.

Kajaani

Viikon jälkeen oli aika jatkaa matkaa Kuusamosta pikkuhiljaa etelään päin. Seuraava lomaviikkomme alkoi ajelulla Kajaanin suuntaan. Poikettiin matkalla Suomussalmen Hossassa kiertäen Julma Ölkky –kanjonijärven. Ylhäältä avautuivat komeat näkymät järvelle ja sen jylhille kallioseinämille.

Ruskaa Riisitunturilla



Ruska loisti jälleen auringossa, säät suosivat meitä. Hossan kansallispuistossa, jossa jokunen vuosi sitten teimme vaelluksen, on paljon muitakin upeita ja näkemisen arvoisia kohteita. Kuten vaikkapa Värrikalliot, Suomen suurimpia esihistoriallisia kalliomaalauksia Kivikaudelta (n. 3500-4500 vuotta sitten). Kierroksen jälkeen matka jatkui kohti Kajaania, jossa majoituimme tällä kertaa hotelliin. Emme kuitenkaan oikein osanneet olla paikoillamme, vaan illalla lähdimme vielä kiertämään Renforssin lenkin (10 km ympyräreitti,) jolle pääsi sopivasti hotellin jokirannasta. Sen varrelle sijoittuu mm. Kajaanin rauniolinna, monet patfaat ja kauneimmat jokimaisemat eli oli oiva tapa tutustua kaupunkiin.

Seuraava etappimme oli Lieksa, josta vuokrasimme mökin Viekijärven rannalta. Ajomatkan jälkeen majoittauduttiin, purettiin taas kimpsut ja kampsut ja päätettiin pitää välipäivä vaelluksista. Hirsimökki oli hyvin varusteltu ja saunasta oli virkistävä pulahtaa järven syysviileään veteen. Sää oli muuttunut epävakaisemmaksi, sataa tihuutteli vähän väliä.

Ruunaa

Eräs päiväretkemme suuntautui Ruunaalle. Valtion retkeilyalue tarjoaa monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, esim. patikointi, melonta, koskenlasku ja kalastus. Aivan ensin tutustimme Neitikosken komeaan stoppariin ja luontopolkuihin. Myös muut pääkoskialueet ja niiden väliset järvet kävimme patikoiden katsastamassa. Mm. Kattilakoski, Murrookoski ja Siikakoski, joista kaksi jälkimmäistä näyttivät olevan perhokalastajien suosiossa. Kattilakosken läheisyydestä löydettiin sopivasti suppilovahveroita, joista illalla valmistettiin maukas keitto. Yhtään kajakkia tai kanoottia sen sijaan emme nyt vesillä nähneet, ainoastaan yhden kalastuskanootin autoimme nostamaan auton katolta, mutta senkään vesillelaskua emme jääneet seuraamaan, kun ilta alkoi jo hämärtää. Siikakosken ylittävältä riippusillalta näkee koskea pidemmälle molempiin suuntiin.



▲ Kiviportaat ja huipulla Valtavaaran päivätupa.

▼ Saaripuron nimetön putous, korkeutta 20 m.



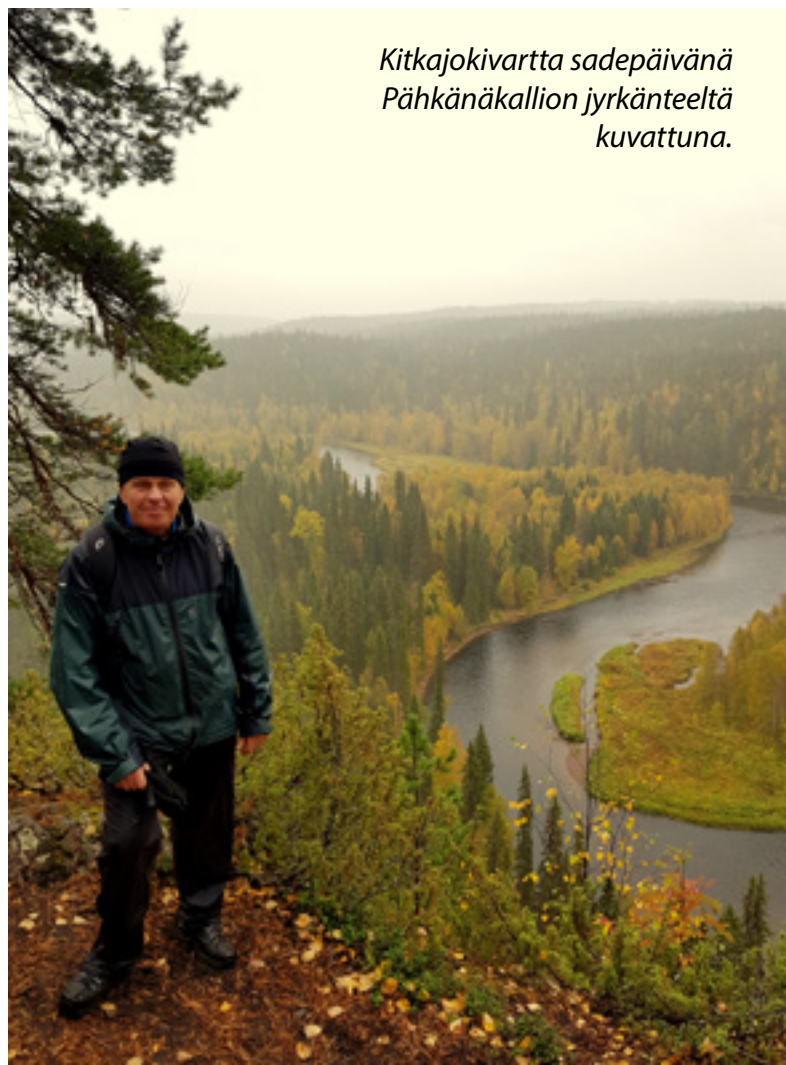
Patvinsuon kansallispuisto on myös käymisen arvoinen paikka. Nyt päätimme kiertää Suomujärven poiketen välissä myös suomalaisissa Olkkosensaaren reitillä. Päivä oli aurinkoinen, mutta todella tuulinen! Erityisesti järven rannan taukopaikalla tuuli niin että tukka lähtee, ja nuotion sytyttämiseenkin tarvittiin parit extra tulitikut ennen kuin tuli saatiin syttymään. Tällä kertaa eväänä oli grillimakkarat, joiden käristämisen jälkeen juotiin vielä leppoisa kahvit tuulen hehkuttaessa hiillosta vielä pitkään. Reitti kulki vaihtelevassa maastossa, välillä upeissa metsämaisemissa, joissa maan peittivät laajat jäkäläköt, ja välillä taas aivan järven rannassa hiekkaisilla poluilla. Metsät tarjosivat myös reilusti puolukkaa poimittavaksi. Kaikki vedenylityskohdat kuljivat hienosti viimeisteltyjä puusiltoja pitkin. Punamultainen Suomen luontotupa tarjoaa näytelyn alueen elämistä ja linnuista sekä haluttaessa opastus- ja majoituspalveluita. Kaunis pihapiiri on vanha metsänvartijan tila 1800-luvulta.

Suomessa on nähtävää

Kaikilla viikkojen varrella vierailemillamme reiteillä oli hyvin hoidetut taukopaikat nuotiopaikoihin, laavuineen tai autiotupineen ja puuta löytyi aina poltettavaksi. Koronaviruksen vuoksi puuceet oli merkitty kylteillä ”varo tartuntaa”, koska niissä olosuhteissa ei tietenkään jatkuvaa siivousta voida taata. Ja vaikka osasta löytyi jopa käsidesiä, niin omat paperit ja käsidesit on hyvä pitää mukana. Silti emme kokeneet minkäänlaista uhkaa, koska ruuhkaa ei ollut, ja kanssakulkijat huolehtivat hyvin turvavälien pitämisestä. Ja raittiissa ilmassa ulkonahan siellä liikuttiin! Pitäkäähän ihmiset huolta itsestänne ja toisistanne ja liikkukaa raikkaassa ulkoilmassa ja puhtaassa luonnossamme. Kukin tietty oman kuntonsa ja vointinsa mukaan. Vaikka moni haaveilee ulkomaille pääsystä, niin kyllä Suomestakin löytyy paljon näkemistä ja kokemista, minkä tämäkin retki meille vahvisti.

Syysterveisin,
Kaitsu

▼ Ruskamaisemaa Posiolla



*Kitkajokivartta sadepäivänä
Pähkänäkallion jyrkänteeltä
kuvattuna.*



*Julma Ölkky
Hossan kansallispuistossa*

Veteraanien pitkä viikonloppu

Upea auringon kajo loi varjojaan taaksemme, kun suunnistimme Virroille, Rajaniemen lomakeitaaseen viettämään rentouttavaa viikkoa osaavien ohjaajien kera. Olemme tehneet tämän turneen, joka toinen vuosi ja perinne tulee jatkumaan. Veikkaus tukee lomaamme ja kaikki jäsenemme ovat tervetulleita. Hinta tänä vuonna oli viikon paketista 90 euroa täysihoidolla sisältäen majoituksen, 5 ateriala noutopöydästä ja ohjatun toiminnan päivässä saunoineen. Upeat maisemat lenkkipolkuineen, nähtävyydet ja oheistuotteet, kuntosali, polkupyörät, uinti, soutu ja muut virikkeet, mitä ihminen voisi viikon aikana tarvita rentoutuakseen. Mennessämme Hyvän mielen lomalle, tapahtui pieniä kömmähdyksiä, kuten yhden ihmisen kadottaminen ja aikataulujen venymisen, mutta kaikki löydettiin ja lomanvietto saattoi alkaa.

Maanantai

Maanantai, tuo viikon ensimmäinen päivä toi katkon ainaiseen rutiiniin. Kenenkään ei tarvinnut nousta laittamaan aamiaista, päivällistä, päiväkahvia, illallista, tahi iltapalaa. Kaikki tuli kuin Manulle illallinen. Iltapäivällä majoittumisen ja tuloinfon

jälkeen käsittelimme lomaohjelmaamme ja päiväkahvimme jälkeen kokoonnuimme yhteiseen illanviettoon, jossa tutustuimme toisiimme ja kuulin kaikkien kertomana mistä kaukaa vieraat ovatkaan. Session keskeytti vain iltaruokailu ja sauna, mutta ei se tuntunut ketään haittaavan. Iltalääkkeit klo 21.00 ja hiljaisuus klo 22.00.

Tiistai

Tiistaina aloitettiin rentoutuminen. Aamupalan jälkeen kokoonnuttiin "Siekkis-saliin" vähän venyttelemään ja tekemään oikeita lihasharjoitteita. Meillä oli nuorekas, noin kuusikymppinen neitonen vetämässä treeniä, lue venyttelyä. Hän laittoi raajojaan asentoihin, joihin mummoikään ehtinyttä naista en olisi uskonut taipuvankaan. Sitkeästi hänen ohjeitaan seuraten koko porukka väänsi itseään suurin piirtein sinnepäin. Minä mukaan lukien. Hän myös kertoi erilaisten venytysten hyvistä puolista, kuin myös äkkinäisen vartalon vastahakoisuudesta. Puolisen tuntis venyteltymme ja muutaman lihaskrampin saatuaamme, minä olin vetämättömissä. Kaikkia paikkoja kolotti ja, kun hän ilmoitti, että nyt tuoli jumpataan niin oli myytyä miestä. Paikkani oli-



vat, niin kipeät jo venyttelystä, että olisin voinut mennä pitkälleni, mutta luonto ei antanut periksi. Tunti sen jälkeen tuolijumppaa ja en olisi jaksanut hetkeäkään enempää, mutta vellikello pelasti. Ei vielä nälkä ollut, mutta normaali kävely kutsui luokseen. Ei muuta kuin syömään. Jalkani olivat kuitenkin ihan eri mieltä kanssani, mutta pienen kosiskelun molempien raajojen kanssa auttoi. Lopputulos oli, että ne vievät minut ravintolaan jos en enää ikinä rupea venyttelemään. Eipä tuo silti kauhean jouheata ollut. Liekö epäillyt lupaus-tani. Ruokailun jälkeen ne veivät minut nopeasti pitkälle.

Toivuttuani pääsimme jälleen astelemaan luontopolulle. Rajaniemessä on eripituisia luontopolkuja, joskin osa kulkee asfalttia pitkin. Tarjolla oli normi-ikäkkäille kilsan lenkki, vaikka kuinka monta kertaa. Toiseksi oli kuuden kilsan lenkki viittä vaille vainaille, se kun meni hautausmaalle ja meil-le juupoille kympin lenkki. Se meni Alkoon asti. Illallisen jälkeen pelattiin Bingoa. Siinä minä olin

hyvä. Sain monta numeroa oikein, mutta muut veivät aikaisemmin palkinnot. Liekö minulla ollut harjoituksen puutetta. Iltakahveen jälkeen istuimme iltaa ja juttelimme kaikista mahdollisista asioista. Tietysti saunat jne. Iltalääkkeet klo 21.00 ja hiljaisuus klo 22.00.

Keskiviikko

Keskiviikko aamu koitti. En ollut ollenkaan niin kipeä, kun olin kuvitellut. Aamu viiden jälkeen kuntoutujat heräilivät ja hoitivat aamuaskareensa. Eipä siinä ketään varmaan enää nukuttanutkaan. Tuntui siltä, että iltariennot on jotenkin siirretty sivuun ja keskitytään valoisaan aikaan. Aamupalan jälkeen siirryttiin taas harjoitukseen, jota tehtiin nyt erilaisilla välineillä. Eikä niitä oltu hankittu mistään "huippukiva, f:stä" Pari tuntia rehkittyämme menimme jälleen syömään, jonka jälkeen meillä oli omaa aikaa itsemme kokoa-miseksi.



Ulkoilua ja syvällisiä keskusteluita

Päiväkahvin jälkeen osa porukasta suunnisti marjaretkelle ja toivoin koko aamupäivän, että sataisi. Onneksi vain puolet porukasta halusi retkelle, joten minäkin pääsin luistamaan siitä. Minä, puolukat ja hirvikärpäset eivät vaan sovi yhteen. Loput henkilöistä talsivat sauvojen kanssa pitkin maita ja mantuja. Iltasella paneuduimme arjen voimavaroihin ja kaikkeen, mitä siihen liittyy. Keskustelu aaltoili mielenkiintoisista asioista jokapäiväisiin tarinoihin. Näistä tarinoista voisi ottaa jotain huomion arvoista. Yhtenä asioista oli ”Voiko vitutukseen kuolla”. Vastaus. Kyllä voi. Asioista, joita ei pysty itsekseen selvittämään, saattaa kasvaa, niin iso kuorma, että se syö ihmisen hengiltä.

Alustajamme kertoi syyn, miksi ei saisi lähimmäisiään kuormittaa kaikilla negatiivisilla asioilla. Pitäisi löytää ilon ja eteenpäin menemisen kautta asioita, eikä itkeä koko ajan omaa surkeuttaan. Pilaanko kaverin hyvin alkaneen päivän kertomalla, kuinka surkeeta ja yksinäistä minulla on. Laittaisinko kuitenkin asian toisin ja kertoisin jallan, selän, käden, tai muun vian rutinan jälkeen huomanneeni, että on kivaa, kun kuuntelit, tahi nyt tuntuu paremmalta. Jaettu ilo ja yhteistointa on parempi, kuin iso rutina jatkuvasti.

Se kuormittaa kuulijaa ja kohta ei kuulijaa, edes ole. Kaikki empatia katoaa, jos ei sitä mistään saa. Itse voi valittaa, vaikka kuinka kauan, mutta ketä se oikeasti kiinnostaa. Totesimme, joka paikasta löytyvän eläkekerhoja ja muita yhteisöjä, joihin pääsee mukaan, vaan lähtemällä. Hirviporukat, tanssit, triathlonit, telinevoimistelut, maastajuoksu, tai avantouinti ei ole pakollista, muttei kiellettyäkään. Sitä voi mennä lenkille, halaamaan puuta, tai ketä muuta, jos on. Uinti, vesijumppa ja erilaiset kerhot ovat yhteisöllisiä ja lopulta mukaansa tempaavia. Älä jää kotiin makaamaan. Se vie liikuntakyvyn. Kyllä perilliset jaksavat odottaa, vaikka tuhlaisit maallisen omaisuutesi piruuttaan. Se vasta omaisia surettaa ja sinua kaipaamaan saa. Sitten saunaan ja uimaan, iltalääkkeitä ja nukkumaan, kello on kohta kaksikytkaa.

Aamu kun valkenee, aamupalalle taipuilee.

Tänään on tanssia lavista, ei vois kiinnostaa tavista. Näin päivä alkoi aamiaisen jälkeen. Tunti puolitoista hikijumppaa tarpeeseen. Mummot väänsi toissaan, joku ukko yritti tsempata mukaan. Taivu vaan ei vanhat papat, ikä vienee parhaat skabat, tilalle tulee uudet skrapat. Lämmin tuli joratessa, uusia



tuulia odotellessa. Sitten syömään suihkun kautta. Yhden aikaan aloitettiin. Luontopolkua tallattiin. Lenkki ei ollut kummoinen, vain kilometrin mittainen. Jännäksi vain teki sen, lenkki tehtiin kysymyksiin vastaten. Lähtö oli aikarain, ettei ruuhkaa olisi aika-ajoin. Minuutti väliä riitti hyvin, nopeimmat ohitti pienin tovein. Maaliin kaikki pääsi. Aikaa ei mitattu, ainoastaan oikeat vastaukset. Kaikkia oikein ei saanut kukaan, mutta 16/20 voitti pääpalkinnon. Neljääntoista pääsi kaikki. Iloa ja riemua, yhdessä tekemisen myötä yhteenkuuluvuutta. Sitä eläkkeellä olo parhaimmillaan on. Ilta koitti ja saunat rantaa myöten lämpeni. Iltaohjelmaa löytyi hoksotinkilpailuista, sketseistä ja makkaranpaistosta. Taas iltälääkkeitä ja nukkumaan.

Vihdoin aamu taas kolkutteli auringon loisteseen. Tosin kaikki olivat jo pari tuntia olleet heränneet. Ajoissa kun käy tuutimaan, silloin aamusta aikaa saa. aamiainen tarjottiin joka aamusta klo kahdeksalta. Jono kuppilan edessä on kuitenkin jo aikaisemmin. Parasta tänään on retki Inkan tehtaille. Suomen vanhin toiminnassa oleva kuminauha tehdas. Vitosella pääsi mukaan ja kierreltiin pitkin ja poikin Virtoja. Nähtiin Kanavia, kouluja, urheilutaloja ja paikkoja. Sekä vanhaa tehdasta, kirpputoreineen. Aika vaan oli kortilla ja kiire kova. Pitihän meidän ehtiä syömään.

Ruokailun jälkeen meille esiteltiin sienitietoutta. Pääsääntönä oli, että poimit vaan ne sienet, jotka varmasti tunnet. näin vältät isommat vaikeudet, niin kuin ruokamyrkytykset, sekä isommat vatsanväänneet. Okei, minäkin tunnen kärpässienen. Siinä sivussa saatiin maailman parhaan sienikeiton ohje. Tottahan toki meillä oli joku, joka teki vielä parempaa. No, eipä hätää, sienet tuli tunnistettua, mutta empähän muista niitä enää. Saimme myös ohjeita valmistuksesta, mutta en kirjannut niitäkään ylös, olisi ehkä pitänyt. Saattaahan sitä opiskella uusia asioita tulevaisuudessa.

Illalla saunottelun jälkeen kokoonnuttiin ohjelmalliseen illanviettoon, sekä keskusteltiin lomaviikon kokemuksista. Aika vaan riensi, enää kaksi yötä ja homma olisi ohi. Iltatoimet ja uinumaan.

Perjantai aamu otettiin rauhallisemmin ja vedettiin 10 km. sauvakävelyretki. Tosin kovakuntoisemat tekivät sen joka päivä. Sieltä tullessaan, kun kerran alkulämpö oli jo saatu alettiin tuolijumpaan. Kaikki eivät tietenkään olleet ehtineet lenkil-

tä heti mukaan, mutta heitä tippui koko ajan lisää. Mistä heillä riittää virtaa, Huh huh. Tänään meille oli varattu omaa aikaa pari tuntia. Sai tehdä mitä huvittaa. Iltapäivällä olikin toinen retken kohokohta, paistoimme lettuja nuotiolla, josta siitäkin saisi oman tarinansa. Hiilloksesta löytyi taikinaa, osa paloi pannuun vaan, mutta kaikilla oli hauskaa ja mukavaa. Sytytimme myös Juhannuskokon, joka kulovaroituksen takia oli kesällä jäänyt polttamatta. Sitten taas saunottiin, syötiin ja menttiin viihteen mekkaan kuuntelemaan musiikkia. Meille oli järjestetty tanssia, arpajaisia, sekä muuta ohjelmaa, kaikille jotain mieleen painuvaa. Duo Trapant pisti parastaan, muilla oli rattoisaa. Juttu ja viikko päättyi siihen. Iltälääkkeitä ja aamiaista odottelemaan.



Aamunavauksen jälkeen luovutimme avaimet, kiittelimme asiansa osanneet ohjaajamme ja keittiöhenkilökunnan, sekä uhkasimme palata asiaan taas vuonna 2022. Iloisia terveisiä osanottajillemme, sekä uusille tuttavillemme. Tapaamme taas jos luoja suo ja terveyttä riittää. Miksei riittäisi.

Keroin jokaisen illan rutiineista, sauna, iltalääkkeit ja muu yleisty, eivät olleet pakollisia, vaan kaikki toiminta oli vapaaehtoista, nukkumaanmenosta lähtien. Lisäksi Rajaniemessä on kuntosali, veneitä, polkupyöriä ja muita liikuntaan innostavia välineitä.

Söimme oikeasti 5 kertaa päivässä opetellen terveitä ruokailutapoja. Kirjoitus on vapaasti omaa muistikuvaa mukaellen. Mieti. Lysti maksoi 90 euroa henkilöltä. Tule, siis mukaan veteraanikerhon toimintaan. Tapaamme oka kuukauden ensimmäinen maanantai kello 13.00. Satakunnank. 19.C

Näin olin muistavinani
Jouko Harju



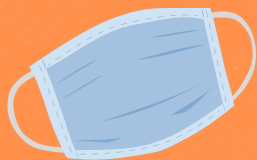
Kirjallisuuserho

Kirjallisuuserho on syksyn kokouksissaan pohtinut Koronavuoden tapahtumia.

Se miten tämä pandemia on vaikuttanut kaikkien ja mahdollisesti ihmisten elämään sekä ajatuksia muuttanut.

Kerholla on pyrkimys saada jonkinlaista julkaisua "Korona vuodesta". Mahdollisesti ammattiosaston jäsenistä, asiasta kiinnostuneita toivotaan kirjoitusten muodossa mukaan. Koronahan on ammattiosastonkin toimintaan ja elämään vaikuttanut. Kerho on voimavaroiltaan rajallinen. Mutta katsotaan saadaanko jotain aikaiseksi yhdessä.

Terveisin TKY:n Kirjallisuuserho
Martti Höglund
Puheenjohtaja



KIRJATYÖNTEKIJÄIN KORONA-AIKA

Kerro oma tarinasi, kirjoita novelli tai runo.
Kuuntele itseäsi tarkalla korvalla.

Onko korona vaikuttanut työhösi tai elämääsi
muuten, jos olet eläkkeellä tai työtön?
Sujuuko elämäsi paremmin nyt vai koetko
tyytymättömyyttä?

Avaa sanainen arkki ja kirjoita oma tarinasi
28.2.2021 mennessä.



LISÄTIEDOT JA KIRJOITUSTEN LÄHETYS:
MAKISENJAANA@GMAIL.COM

Tavararakkautta

Nyt sen tiedän:

toveruus
tavararakkauteen hukutettiin,
konsensuksella mitätöitiin.

Elimme kuin varkaat

toisten tavaroilla ja
tavaroista.

Elämä täynnä

korvike-elämää, missä
tarpeeton tehtiin tarpeelliseksi.
Ilman vastuuta, velvollisuutta
myimme itsemme tavarataloudelle,
missä pahuus kasvoi nopeammin kuin hyvyys,
missä tuhontiet valaistiin,
rauhantiet peitettiin,
elämää revittiin rikki
viinalla ja huumeilla,
missä kovuus oli rohkeutta,
rakkaus pehmeyttä,
solidaarisuus kirosana.

Tavararakkaus...

kohtaloyhteys ilmastonmuutokseen

Seppo Koskima
Tampere



Jatkoa...

Kirja kuuluu kaikille runolle
Nyt Tavararakkautta runo
arvosteltuna

Seppo Koskiman *Tavararakkautta*-runo sivuaa tätä ajankohtaista aihetta. "Elimme kuin varkaat/toisten tavaroilla ja/tavaroista" Siinä kiteytyy nykyajan ydin. tavara, kuluttaminen, jatkuva kasvu... Ensin haalitaan tavaraa ja sitten luetaan oppaita, kuinka siitä pääsee eroon. naureskelimme erään tuttavän kanssa sille, että olemme niin tehokkaita kierrättäjiä, ettei sekaroskiin kerry mitään tyhjennettävää. Vähän ennen koska-auton tuloa iski paniikki: mistä lisää roskaa! Muutenhan jäteauto joutuu kускаamaan tyhjyyttään ammottavan roskasäkin mukanaan.

Näitä kulutusteemoja Seppo Koskima runossaan hämmentää. Painavaa asiaa runon ilmaisukeinolla! Jäin miettimään, olisiko tästä runosta voinut rajata pois viinan ja huumeet ja keskittyä vain tavarahan? muuten kokonaisuus on kyllä kuin Palefacea konsanaan. Tavararakkautta on tärkeä runo.

KULTTUURI Eläkeläinen-lehti

RUNOPYSÄKKI Runojen arvostelua...

NIINA HAKALAHTI
 Lähetä runosi osoitteeseen Niina Hakalahti, Kukkolan-
 katu 16, 33400 Tampere tai niina.hakalahti@sci.fi.



Ilmastonmuutos-postia



Luonto
On
viisas
valinta
se
on
happea
sydämelle
elämää
maapallolle

On tullut aika!

VASEMMISTONUORET

Kapitalismi kitkettävä luonnosta

18.9. KU

VASEMMISTONUORTEN VUODEN 2020 ilmastopolitiinen ja antikapitalistinen kampanja käynnistyi alkuvuodesta. Kitke Kapitalismi Luonnosta! -kampanja tuo esille talousjärjestelmän ja ekokriisin välisiä yhteyksiä. Järjestö korostaa, että vihreys tarvitsee rinnalleen punaisuutta, sillä ympäristö- ja ilmastopolitiikka ilman antikapitalismia on yhtä tyhjää kanssa.

- Tarvitsemme siis lainsäädäntöä, jolla ihmisten oikeus yhteiseen perintöön ja kestäväan tulevaisuuteen turvataan, Vasemmistonuorten ekososialistisen työryhmän puheenjohtaja Jenni Suutari sanoo.

KU



Suhde
luontoon on
eloonjäämisoppi.

Niin kauan kun on tunteita
ja rakkautta maailmalla
on tulevaisuus



Rakkaus

*Voinista
suurin,
sillä
ilman
tunteita
viimeisetkin
rintamat
luhistuisivat.*

*Vaviskaa
valtaa
pitäjät.*

Seppo Koskima



Rakkaus

Niinkuin maa, nainen, aurinko
synnyttää elämää.

On ihminen synnyttänyt
kaikkina aikoina rakkautta, josta
pienikin ihminen on saanut tuntoa
aavistuksen uinuvista voimista, kun
rakastavaiset ovat löytäneet toisensa.

Rakkaus...

Elänyt ajatuksissamme, unelmissamme
pitänyt yhteyttä, salaista yhteyttä
kollektiiviseen alitajuntaamme.

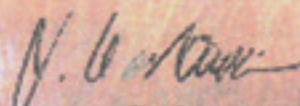
Rakkaus...

Elämän ylläpitävää,
luomakunnan rakennusainetta.
Toivoa, rohkeutta, ihmisyyttä,
luovuutta.

Herättänyt ajatuksemme, aistimme,
unelmamme elämään.
Tulevaisuuden unelmamme.

Raikkaita tuulia...

Rakkaudelle sen mahtavalle,
moniääniselle sävelmerelle.
Voimista vahvimhalle.
Arvoista suurimmalle.
Ihmiselämää ylläpitävälle ihmisyydelle.


Seppo Koskinen

Runo perhosesta

Suomen ensimmäinen puuvillatehdas perustettiin Tampereella 1020. Vuonna 1847 oli työläisiä jo lähes 2000. Heistä alle 15-vuotiaita lapsia 500. Pienemmille työläisille täytyi panna puulaatikko jalkojen alle, että he ylettyisivät.

Paljasjalkaisia tyttöjä ja poikia tuli maapitäjistä tehtaan portille kerjäämään, ei leipää, vaan työtä. Senaatti oli kiitollinen, kun tehtailija ojensi auttavan kätensä. Osa pääsi asumaan tehtaan turvakotiin, osa tehtaan varsinaiseen lastenkotiin. Vahtimestari ilmestyi joka aamu huoneeseen kello 4 kynttilä kädessään ja huusi; Nouskaa ylös! Seurasii lyhyt rukoushetki, jonka jälkeen he saivat juoda vesiämpäristä, joka oli edellisenä iltana tuotu huoneeseen. Puukengät kolisivat, kun he lähtivät tehtaaseen.

Tehtaan yksi pikkutyttö heitteli rikkimenneestä ikkunasta pumpulihöyteitä lentoon ja sanoi, että ne olivat hänen perhosiaan. Englantilainen mestari vei tytön käytävälle ja kuulusteli;

-Miksi heitit pumpulia ulos ikkunasta?

-Siksi kun ne lentävät tästä koskea pitkin ja yli järven. Ne lentävät tuulen mukana taivasiin.

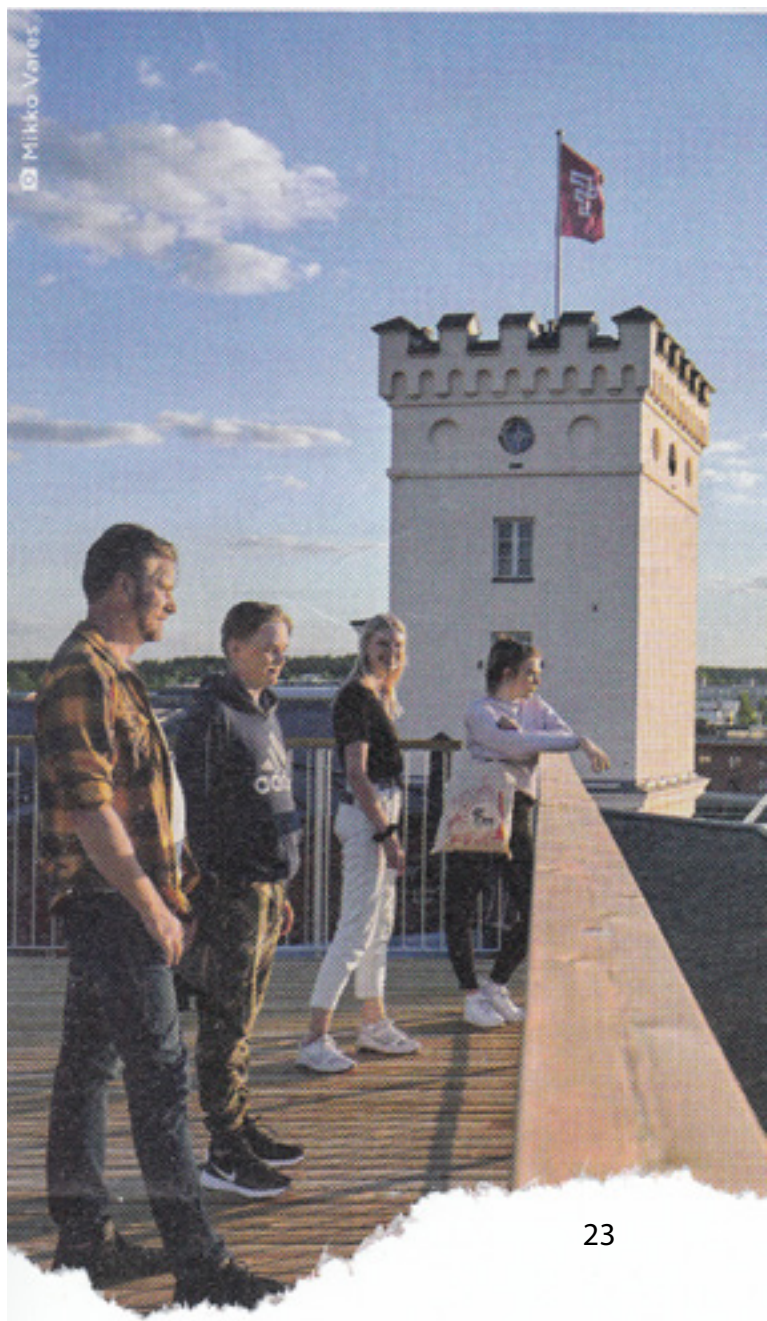
Noin viisikymmentä vuotta myöhemmin perustettiin Tampereella Suomen ensimmäinen työväenopisto.

Vuosikymmeniä myöhemmin muuan kirvesmies Pispalasta kirjoitti runon perhosesta ja henkäisi. Se lensi.

Kullervo Järvinen
Viita-akatemian opettaja

Finlayson juhlii
200 vuotta

Alussa lapsityövoima
oli normaalia...





Tampereen Kirjatyöntekijäin Yhdistys ry:n

**PERINTEISET
JOULUKAHVIT**

KE 9.12. klo 13–17

yhdistyksen toimistolla

Tervetuloa!

